

Bruksela, 28 września 2026 r.
(OR. en)

13704/26

POLCOM 349

PISMO PRZEWODNIE

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	28 września 2026 r.
Do:	Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2026) 506 final
Dotyczy:	SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO- SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW na temat wdrażania i egzekwowania polityki handlowej i polityki bezpieczeństwa gospodarczego UE

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2026) 506 final.

Załącznik: COM(2026) 506 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 28.9.2026 r.
COM(2026) 506 final

**SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

**na temat wdrażania i egzekwowania polityki handlowej i polityki bezpieczeństwa
gospodarczego UE**

SPIS TREŚCI

I.	WPROWADZENIE	2
II.	PEŁNE WYKORZYSTANIE PREFERENCYJNYCH UMÓW HANDLOWYCH UE....	4
II.1	HANDEL UE W PODZIALE NA PARTNERÓW PREFERENCYJNYCH W 2025 R....	4
II.2	PROMOWANIE UMÓW HANDLOWYCH UE	10
II.3	HANDEL I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ W CENTRUM UWAGI.....	11
III.	POMOC MŚP W ODNALEZIENIU SIĘ W GLOBALNYM HANDLU	14
IV.	USUWANIE BARIER I ZNAJDOWANIE ROZWIĄZAŃ	15
IV.1	AKTUALNE INFORMACJE NA TEMAT BARIER W DOSTĘPIE DO RYNKU.....	16
IV.2	AKTUALNE INFORMACJE NA TEMAT POJEDYNCZEGO PUNKTU KONTAKTOWEGO DS. SKARG	19
V.	DWUSTRONNE I WIELOSTRONNE ROZSTRZYGANIE SPORÓW	21

I. Wprowadzenie

Niniejsze sprawozdanie jest szóstym skonsolidowanym **sprawozdaniem rocznym**¹ na temat **wdrażania i egzekwowania polityki handlowej i polityki bezpieczeństwa gospodarczego UE**. Przedstawiono w nim aktualne informacje na temat zmian w przepływach handlowych między UE a jej partnerami preferencyjnymi w odniesieniu do towarów i usług oraz przegląd głównych działań i osiągnięć UE pod kierownictwem głównego urzędnika Komisji Europejskiej ds. egzekwowania przepisów handlowych w 2025 r.²

W niniejszym sprawozdaniu skoncentrowano się na wdrażaniu i egzekwowaniu zobowiązań międzynarodowych zawartych w preferencyjnych umowach handlowych UE i WTO. Komisja sporządza odrębne sprawozdania dotyczące obszarów związanych z handlem i bezpieczeństwem gospodarczym, a w szczególności monitorowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych oraz kontroli wywozu/podwójnego zastosowania. Inne obszary związane z handlem ujęte w specjalnych sprawozdaniach Komisji obejmują ogólny system preferencji taryfowych UE (GSP), prawa własności intelektualnej oraz Instrument Zamówień Międzynarodowych.

Wdrażanie i egzekwowanie międzynarodowych zobowiązań handlowych w ramach WTO i dwustronnych umów handlowych nadal przynosi konkretne korzyści, ułatwiając dostęp do rynków eksportowych, wzmacniając odporność gospodarki europejskiej, przyspieszając dywersyfikację i zmniejszając zależności.

Po pierwsze, europejskie przedsiębiorstwa mogły skorzystać z możliwości stworzonych przez dużą unijną sieć 44 preferencyjnych umów handlowych. Jak pokazują poniższe przykłady, ich skuteczne wdrażanie i egzekwowanie nadal prowadzi do **silnego wzrostu wywozu**.

- Z opublikowanej w czerwcu 2025 r. **oceny ex post**³ kompleksowej umowy gospodarczo-handlowej (CETA) między **UE a Kanadą** wynika, że przewidywalny i oparty na współpracy handel funkcjonuje prawidłowo. Od rozpoczęcia jej tymczasowego stosowania w 2017 r. CETA przyczyniła się do zwiększenia wywozu w handlu i dywersyfikacji łańcuchów dostaw we wszystkich państwach członkowskich UE oraz do zwiększenia produktu krajowego brutto UE o 3,2 mld EUR rocznie. Bezpośrednie korzyści obejmują wzrost dwustronnego handlu towarami i usługami między UE a Kanadą o 71 % (z 72,2 mld EUR w 2016 r. do 123 mld EUR w 2023 r.),

¹ Strona internetowa Komisji poświęcona [wdrażaniu i egzekwowaniu umów handlowych UE](#) zawiera informacje uzupełniające niniejsze sprawozdanie, dotyczące: (i) zmian w zakresie handlu UE z partnerami preferencyjnymi w 2025 r., (ii) stosowania preferencji taryfowych w odniesieniu do wywozu z UE i przywozu do UE od preferencyjnych partnerów handlowych, zarówno w przypadku UE, jak i państw członkowskich oraz (iii) danych dotyczących wykorzystania kontyngentów taryfowych w ramach niektórych umów handlowych.

² Informacje na temat poszczególnych umów handlowych UE są dostępne na stronie internetowej Komisji poświęconej [umowom handlowym UE](#), na której znajdują się linki do stron poszczególnych krajów, zestawienia informacji, przewodniki i opisy udanych działań, a także link do sprawozdań z posiedzeń wspólnych komitetów i dialogów.

³ https://policy.trade.ec.europa.eu/analysis-and-assessment/ex-post-evaluations_pl.

wzrost wywozu towarów z UE o 64 % oraz wzrost wywozu usług z UE do Kanady o 81 %.

- Jeżeli chodzi o **umowę przejściową w sprawie handlu (ITA) między UE a Chile**, która weszła w życie dopiero w lutym 2025 r., odnotowano silny wzrost w ciągu pierwszych 11 miesięcy jej wdrażania o łącznie 20,8 mld EUR. Dostawy maszyn i urządzeń do UE wzrosły o 9,1 %, a wywóz produktów chemicznych wzrósł o 8,5 %.
- Wywóz towarów z UE do **Japonii** wzrósł o 14 % między 2018 r. (rok przed wejściem w życie umowy o partnerstwie gospodarczym między UE a Japonią) a 2025 r. Wywóz usług z UE wzrósł o 57 %.

Po drugie, unijne umowy handlowe i partnerstwa nadal wspierały **odporność łańcuchów dostaw**, pomagając UE w zabezpieczeniu kluczowych czynników produkcji, takich jak energia i surowce, a także w **zmniejszeniu jej nadmiernej zależności od pojedynczych źródeł dostaw**.

Umowy handlowe UE nadal odgrywają istotną rolę we wspieraniu **stabilnego źródła przywozu surowców i produktów energetycznych** potrzebnych gospodarce UE, jak pokazują poniższe przykłady.

- Przywóz surowców i produktów energetycznych z **Kanady** gwałtownie wzrósł od 2022 r., a tendencja ta utrzymywała się w 2025 r., kiedy to ponad jedna czwarta przywozu produktów mineralnych do UE pochodziła z Kanady. Przywóz z **Kanady** wzrósł o 14 % (pod względem wartości) w latach 2024–2025, kontynuując tendencję obserwowaną od 2022 r. i sięgając 6,1 mld EUR.
- Od czasu wejścia w życie umowy przejściowej w sprawie handlu między **UE a Chile** w lutym 2025 r. przywóz produktów mineralnych do UE wzrósł o 33 %.
- Partnerzy preferencyjni zapewniają jedną czwartą przywozu surowców krytycznych do UE. Chociaż całkowity przywóz surowców krytycznych⁴ do UE pod względem wartości utrzymywał się na stosunkowo stabilnym poziomie w 2025 r. w porównaniu z 2024 r., przy nieznacznym wzroście o 0,32 %, przywóz od niektórych partnerów handlowych produkujących zasoby, takich jak **Kanada i Demokratyczna Republika Konga**, znacznie wzrósł. W związku z tym przywóz surowców krytycznych do UE z **Kanady** wzrósł o 62 % pod względem wartości, do 3,3 mld EUR. W tym samym okresie odniesienia przywóz surowców krytycznych do UE z **Demokratycznej Republiki Konga** wzrósł o 79 % pod względem wartości, do 2,9 mld EUR.

Niepreferencyjne partnerstwa handlowe, takie jak umowa o partnerstwie gospodarczym i partnerstwo strategiczne między UE a Kazachstanem, również zwykle ułatwiają przywóz

⁴ Dane dotyczące surowców krytycznych i strategicznych zdefiniowanych w akcie w sprawie surowców krytycznych.

surowców krytycznych. Na przykład w 2025 r. przywóz surowców z **Kazachstanu** do UE⁵ wzrósł o 32 % pod względem wartości w porównaniu z 2024 r., sięgając 1,18 mld EUR.

Rozległa sieć umów handlowych UE wzmocniła również jej **geopolityczną pozycję** w gwałtownie pogarszającym się otoczeniu międzynarodowym.

- Na przykład spadek wywozu towarów z UE do Rosji o 54,5 mld EUR w 2025 r. (w porównaniu ze średnią z lat 2019–2021) został z nadwyżką skompensowany **wzrostem wywozu z UE do partnerów UE objętych umowami o wolnym handlu (FTA) o ponad 250 mld EUR** w tym roku.
- Spadek wywozu **pojazdów i części do pojazdów** do Rosji o 8 mld EUR w 2025 r. (w porównaniu ze średnią z lat 2019–2021) został skompensowany wyższym o 9,7 mld EUR wywozem z UE do samego Zjednoczonego Królestwa. Spadek wywozu **maszyn elektrycznych** do Rosji o 7 mld EUR został skompensowany wyższym wywozem (9 mld EUR) do szeregu partnerów handlowych, w tym Szwajcarii, Zjednoczonego Królestwa, Meksyku i Norwegii.

Oprócz zapewniania dostępu do rynku umowy handlowe UE nadal odgrywały ważną rolę we **wzmocnianiu handlu i zrównoważonego rozwoju w 2025 r.**

- **Japonia, Chile i Angola**, między innymi, podjęły kroki w kierunku ratyfikacji podstawowych konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP).
- Komisja zamknęła wstępną ocenę dwóch zewnętrznych skarg dotyczących **Wietnamu**, które dotyczyły kwestii pracowniczych i związanych z prawami człowieka. Otrzymała również nową skargę dotyczącą domniemych naruszeń zobowiązań w zakresie handlu i zrównoważonego rozwoju przez **Ekwador** oraz pierwszą skargę dotyczącą GSP w odniesieniu do **Pakistanu**.

II. Pełne wykorzystanie preferencyjnych umów handlowych UE

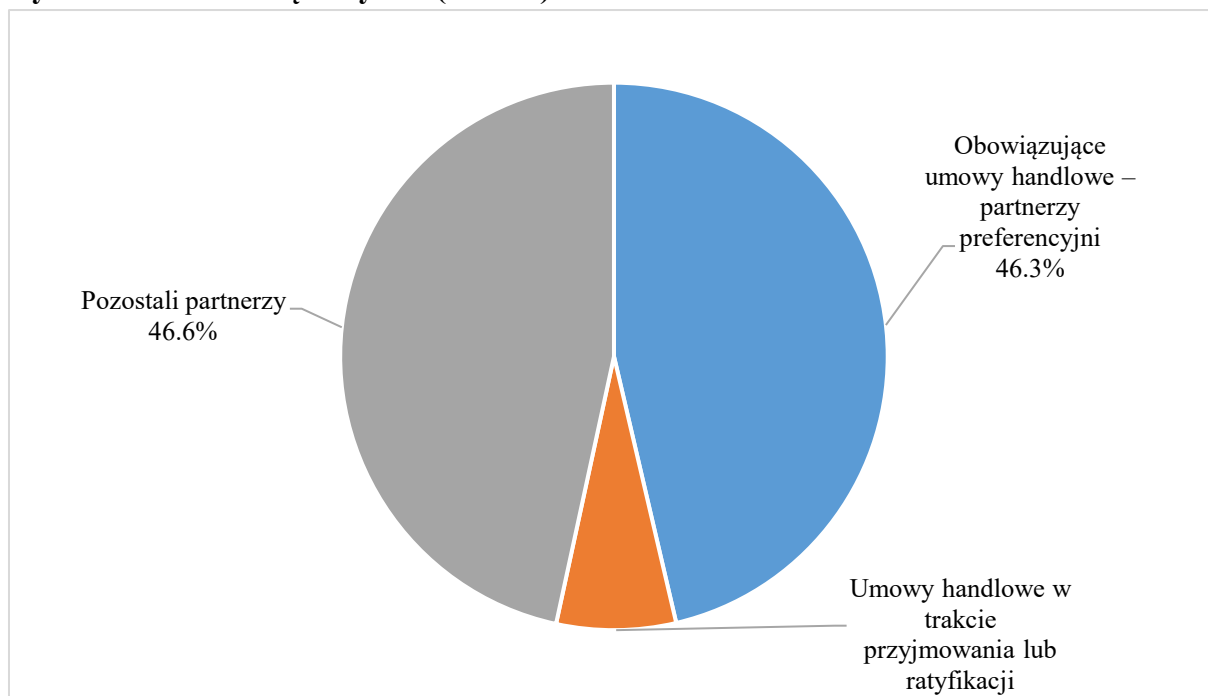
II.1 Handel UE w podziale na partnerów preferencyjnych w 2025 r.

Pod koniec 2025 r. UE miała podpisane 44 preferencyjne umowy handlowe z 76 partnerami, które odpowiadały 46,3 % całkowitego handlu zewnętrznego UE. Całkowita wartość handlu UE z partnerami preferencyjnymi wyniosła 2 390 mld EUR, z czego 1 340 mld EUR stanowił wywóz, a 1 050 mld EUR przywóz. Bilans handlowy UE z partnerami preferencyjnymi wzrósł z 276 mld EUR w 2024 r. do 289 mld EUR w 2025 r.

⁵ Wzmocniona umowa o partnerstwie i współpracy między UE a Kazachstanem jest stosowana od 2016 r. i obowiązuje od 2020 r. W 2022 r. strony zawarły partnerstwo strategiczne w zakresie surowców: [stosunki handlowe UE z Kazachstanem](#).

W 2025 r. i pierwszym kwartale 2026 r. zawarto również umowy handlowe z Mercosurem⁶, Meksykiem, Indonezją, Indiami i Australią po intensywnych negocjacjach z tymi partnerami. Łącznie zwiększą one udział handlu preferencyjnego UE do 53,3 %, jak pokazano na rys. 1.

Rys. 1: Handel zewnętrzny UE (2025 r.)

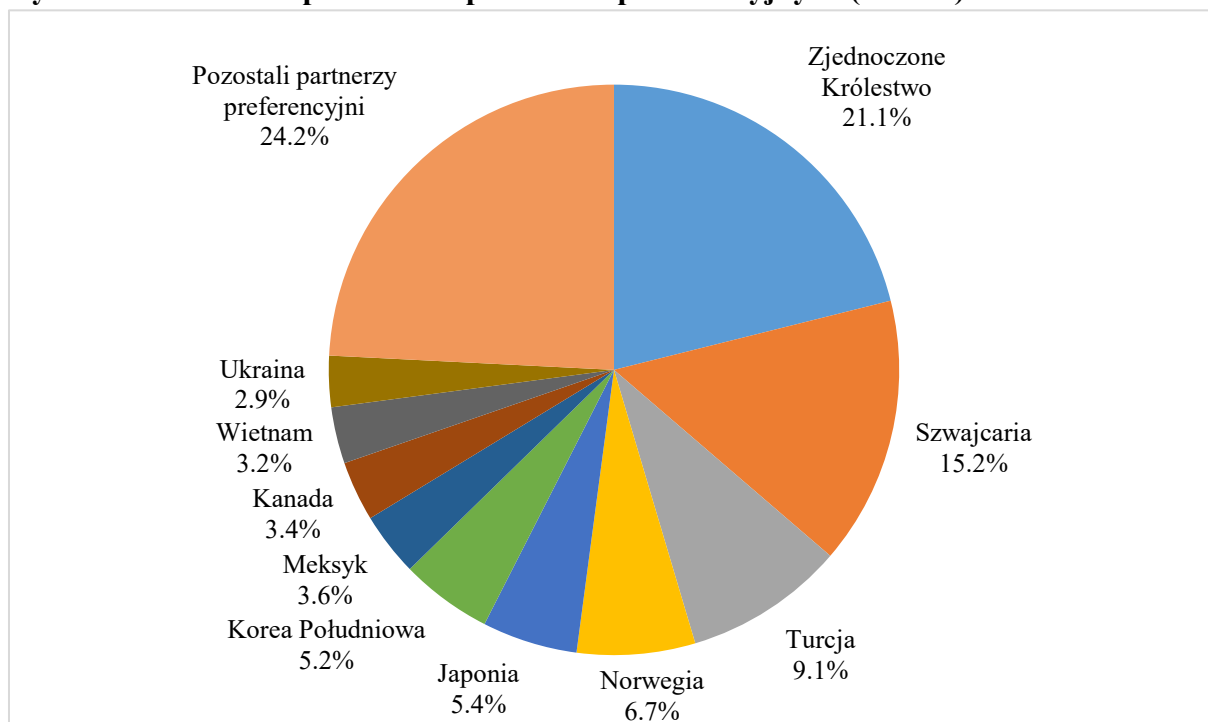

Źródło: obliczenia DG ds. Handlu na podstawie bazy danych Comext Eurostatu

Jak pokazano na rys. 2, najwięksi partnerzy preferencyjni UE to wciąż Zjednoczone Królestwo (21,1 % handlu UE z partnerami preferencyjnymi), a w dalszej kolejności Szwajcaria (15,2 %), Turcja (9,1 %), Norwegia (6,7 %) i Japonia (5,4 %). Na tych pięciu partnerów przypadało w 2025 r. łącznie blisko 60 % handlu UE na warunkach preferencyjnych.

⁶ Umowa handlowa między UE a Mercosurem jest tymczasowo stosowana od 1 maja 2026 r.

Rys. 2: Handel UE w podziale na partnerów preferencyjnych (2025 r.)

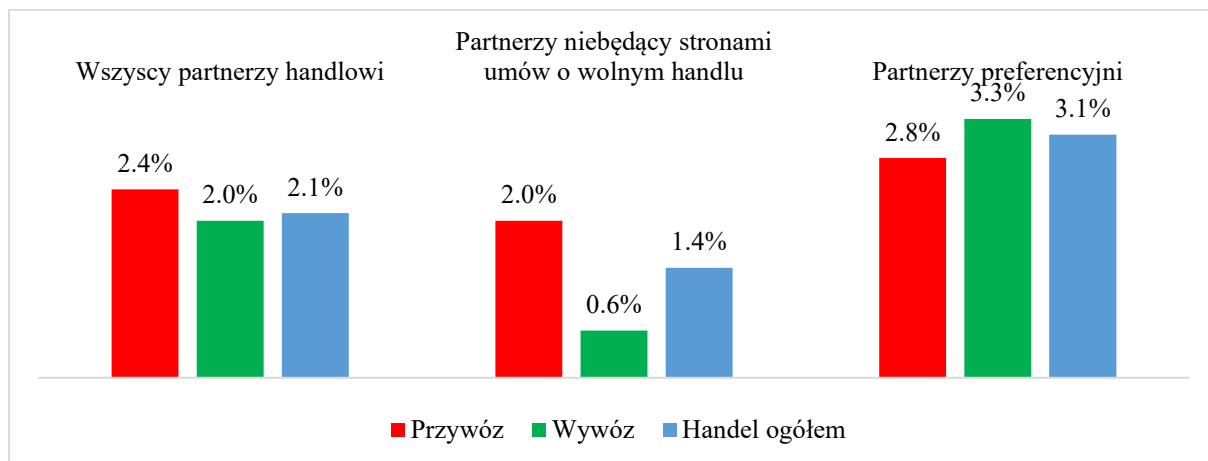

Źródło: obliczenia DG ds. Handlu na podstawie bazy danych Comext Eurostatu

Jak pokazano na rys. 3, roczny handel towarami UE z partnerami preferencyjnymi nadal przewyższał wymianę handlową ze wszystkimi partnerami łącznie i podgrupą partnerów niebędących stronami umów o wolnym handlu.

W latach 2024–2025 handel UE z partnerami preferencyjnymi wzrósł o 3,1 %, czyli więcej niż handel ze wszystkimi partnerami i partnerami niebędącymi stronami umów o wolnym handlu, który wzrósł odpowiednio o 2,1 % i 1,4 %. Wywóz towarów do partnerów preferencyjnych wzrósł o 3,3 %, natomiast w przypadku wywozu do wszystkich partnerów łącznie i do podgrupy partnerów niebędących stronami umów o wolnym handlu odnotowano bardziej umiarkowany wzrost (odpowiednio o 2,0 % i 0,6 %).

Rys. 3: Roczny wzrost unijnego handlu towarami według rodzaju partnera (2024–2025)

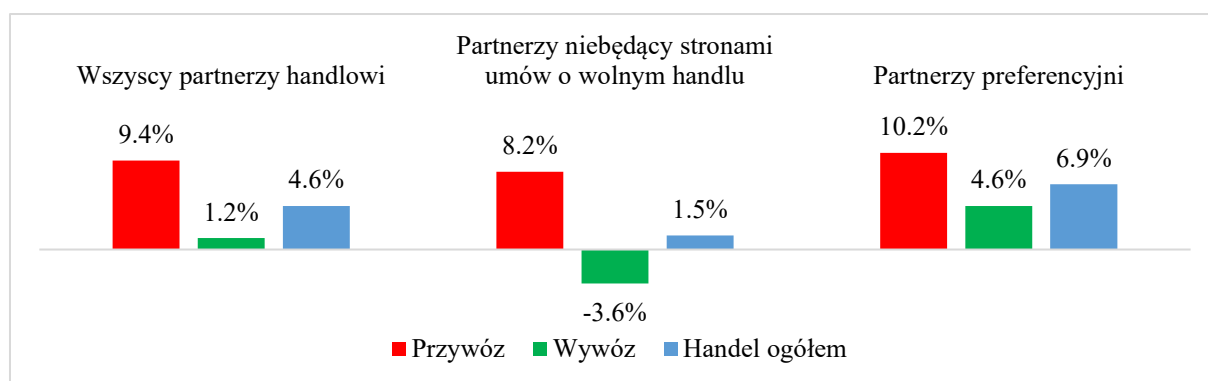

Źródło: obliczenia DG ds. Handlu na podstawie bazy danych Comext Eurostatu

Umowy handlowe UE w 2025 r. nadal **pobudzały również handel produktami rolno-spożywczymi UE z partnerami preferencyjnymi**, który wykazywał silniejszy wzrost (6,9 %) w porównaniu z handlem z partnerami niebędącymi stronami umów o wolnym handlu (1,5 %) i wszystkimi partnerami handlowymi (4,6 %). Handel produktami rolno-spożywczymi stanowił 9 % całkowitego wywozu UE i 7,5 % przywozu oraz odpowiadał za 37 % całkowitej nadwyżki handlowej UE.

Jak pokazano na rys. 4, **wywóz produktów rolno-spożywczych z UE do partnerów preferencyjnych** wzrósł o 4,6 %, wywóz z UE do wszystkich partnerów łącznie wzrósł o 1,2 %, a wywóz z UE do partnerów niebędących stronami umów o wolnym handlu zmniejszył się o 3,6 %.

Rys. 4: Roczny wzrost unijnego handlu produktami rolno-spożywczymi według rodzaju partnera (2024–2025)

Źródło: obliczenia DG ds. Handlu na podstawie bazy danych Comext Eurostatu

W 2025 r. **Zjednoczone Królestwo** ugruntowało swoją rolę głównego miejsca przeznaczenia wywozu produktów rolno-spożywczych z UE wśród partnerów preferencyjnych i wszystkich partnerów. Wywóz tych produktów do Zjednoczonego Królestwa przekroczył 55 mld EUR, co stanowiło wzrost o 3 % w porównaniu z 2024 r. Wywóz z UE do drugiego co do wielkości miejsca przeznaczenia, **Szwajcarii**, wyniósł w 2025 r. około 13 mld EUR, co stanowiło wzrost o 7,5 %. **Japonia** była trzecim co do wielkości odbiorcą wśród partnerów preferencyjnych, a wywóz produktów rolno-spożywczych z UE do tego kraju sięgnął ponad 8 mld EUR.

Umowy handlowe UE, takie jak CETA między **UE a Kanadą**, mocno wspierają wzrost wywozu produktów rolno-spożywczych od rozpoczęcia ich stosowania. Zgodnie z oceną *ex post* zakończoną w 2025 r.⁷ w niektórych sektorach rolno-spożywczych odnotowano znaczny wzrost wywozu.

- Przykładowo wywóz wina z UE do Kanady wzrósł średnio o 39 % w okresie po tymczasowym stosowaniu umowy (2018–2025) w porównaniu z analogicznym okresem poprzedzającym zawarcie umowy (2010–2017).

⁷ https://policy.trade.ec.europa.eu/analysis-and-assessment/ex-post-evaluations_pl.

- Wywóz oliwy z oliwek najwyższej jakości z pierwszego tłoczenia wzrósł o 46 %, a wywóz sera niemal się podwoił, wzrastając o 96 %.

Przywóz do UE produktów rolno-spożywczych od partnerów preferencyjnych również wykazał silniejszy wzrost (10,2 %) w porównaniu z przywozem od partnerów niepreferencyjnych (8,2 %).

- W 2025 r. **Zjednoczone Królestwo** pozostało największym źródłem preferencyjnego przywozu produktów rolno-spożywczych do UE, odpowiadając za 8 % (tj. 16,0 mld EUR) całkowitego przywozu produktów rolno-spożywczych do UE, a na kolejnym miejscu znalazła się Ukraina (11 mld EUR).
- **Wybrzeże Kości Słoniowej** było trzecim co do wielkości źródłem przywozu produktów rolno-spożywczych do UE od preferencyjnych partnerów handlowych – wartość przywozu z tego kraju w 2025 r. sięgnęła 8,9 mld EUR. Łączny przywóz z Wybrzeża Kości Słoniowej wzrósł o 23 % pod względem wartości w latach 2024–2025, natomiast przywóz produktów rolno-spożywczych wzrósł o 31 %. Do tego wzrostu przyczyniły się wyższe ceny kakao, ale umowa o partnerstwie gospodarczym między UE a Wybrzeżem Kości Słoniowej pomogła temu krajowi zdywersyfikować wywóz poprzez obniżenie ciał na przetworzone kakao⁸.

Do końca 2025 r. **unijne oznaczenia geograficzne** były chronione w 35 państwach trzecich na podstawie umów handlowych.

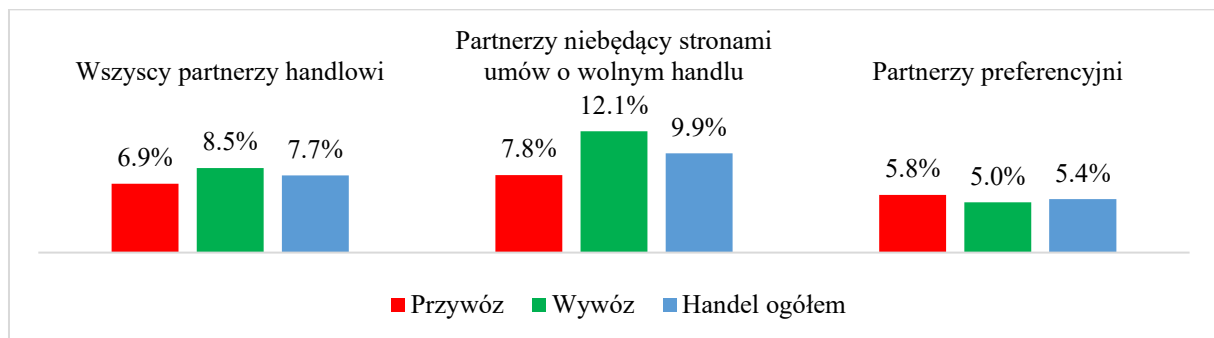
- Przykładowo umowa przejściowa w sprawie handlu między **UE a Chile** zapewnia skuteczniejsze ramy ochrony 216 unijnych oznaczeń geograficznych (OG). Jest to uzupełnienie obowiązującego porozumienia w sprawie win i napojów spirytusowych, które już chroni 1 745 unijnych oznaczeń geograficznych wina oraz 257 unijnych oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych i win aromatyzowanych. Umowa przejściowa w sprawie handlu zapewnia wysoki poziom ochrony odpowiednich chronionych oznaczeń geograficznych i umożliwia dodawanie nowych oznaczeń geograficznych w przyszłości.

Unijny handel usługami z partnerami preferencyjnymi osiągnął wartość prawie 1,4 bln EUR w 2024 r. (ostatnie dostępne dane), co stanowi 47 % całkowitego handlu usługami w UE i oznacza wzrost o 5,4 % w 2024 r. w porównaniu z 2023 r. Jak pokazano na rys. 5, wzrost ten był szybszy niż w poprzednim roku (5,0 %), ale wolniejszy niż wzrost handlu ze wszystkimi partnerami i partnerami niebędącymi stronami umów o wolnym handlu⁹.

⁸ W 2025 r. przetworzone kakao stanowiło 42 % całkowitej wartości przywozu kakao do UE z Wybrzeża Kości Słoniowej.

⁹ Najwięksi partnerzy handlowi UE, z którymi nie zawarto umów o wolnym handlu, tacy jak Stany Zjednoczone (największy partner handlowy UE w zakresie usług) i Chiny (czwarty co do wielkości partner handlowy UE

Rys. 5: Roczny wzrost unijnego handlu usługami według rodzaju partnera (2023-2024)

Źródło: obliczenia DG ds. Handlu na podstawie tabeli „bop_its6_tot” Eurostatu

Całkowity bilans handlowy UE w sektorze usług wzrósł o 21,1 %, sięgając 193,7 mld EUR w 2024 r. Nadwyżka handlowa z partnerami preferencyjnymi wyniosła 184,3 mld EUR w porównaniu z 9,4 mld EUR dla wszystkich partnerów handlowych łącznie.

Wartość umów handlowych UE w zakresie handlu usługami ilustruje również stopniowe pogłębianie dostępu do rynku dla sektorów usług, które jest możliwe dzięki ambitnym umowom handlowym, takim jak umowa z **Kanadą**.

- Od rozpoczęcia tymczasowego stosowania umowy w 2017 r. dwustronny transgraniczny handel usługami między UE a **Kanadą** wzrósł o 97 %, sięgając 50,8 mld EUR w 2024 r. w porównaniu z 25,6 mld EUR w 2016 r.
- W grudniu 2025 r. weszła w życie **umowa o wzajemnym uznawaniu kwalifikacji zawodowych architektów**. Umożliwia ona architektom z UE uzyskanie kanadyjskiej licencji, a architektom z Kanady – uzyskanie licencji w państwie członkowskim UE, pod warunkiem spełnienia określonych kryteriów dotyczących kwalifikacji i doświadczenia. Umowa o wzajemnym uznawaniu jest częścią CETA między UE a Kanadą, której celem jest zacieśnienie współpracy i ułatwienie uznawania kwalifikacji zawodowych po obu stronach Atlantyku.

W 2025 r. **UE nadal jest światowym liderem** zarówno pod względem wywozu, jak i przywozu **usług świadczonych cyfrowo**. Wartość takich usług w 2024 r. wyniosła 1,7 bln EUR, czyli 58 % łącznego unijnego handlu usługami.

- Obowiązujące umowy handlowe zawierające **rozdziały dotyczące handlu cyfrowego** obejmują umowy z Japonią, Zjednoczonym Królestwem, Nową Zelandią i Chile.

w zakresie usług), odnotowali silny wzrost gospodarczy w 2024 r., natomiast Zjednoczone Królestwo i Szwajcaria, czyli drugi i trzeci co do wielkości partner handlowy UE, odnotowały ogólnie umiarkowany wzrost, w tym w obszarze handlu usługami.

- W maju 2025 r. UE podpisała pierwszą specjalną umowę o handlu cyfrowym z państwem trzecim. Samodzielna **umowa o handlu cyfrowym z Singapurem**¹⁰ pobudza handel cyfrowy między obydwoma regionami, ułatwiając transgraniczny przepływ danych i zapewniając przedsiębiorstwom pewność prawa. 10 czerwca 2026 r. UE podpisała umowę o handlu cyfrowym z Republiką Korei¹¹. W marcu 2026 r. UE rozpoczęła negocjacje w sprawie umowy o handlu cyfrowym między UE a Kanadą.
- Umowy o handlu cyfrowym uzupełniają odpowiednie umowy o wolnym handlu nowoczesnymi i wiążącymi postanowieniami dotyczącymi handlu cyfrowego. Postanowienia te mają na celu zwiększenie przejrzystości i przewidywalności dla przedsiębiorstw, promowanie bezpiecznego środowiska internetowego dla konsumentów oraz przeciwdziałanie barierom w handlu cyfrowym.

W 2025 r. minął również pierwszy pełny rok wdrażania **umowy o ułatwieniach w zrównoważonych inwestycjach między UE a Angolą (SIFA)**, która koncentruje się na stworzeniu bardziej przewidywalnego klimatu inwestycyjnego przyjaznego dla przedsiębiorstw. Aby to osiągnąć, w styczniu 2025 r. dwustronny Komitet ds. Ułatwiania Inwestycji omówił konkretne kroki mające na celu ograniczenie biurokracji i zwiększenie przejrzystości, takie jak: (i) modernizacja cyfrowego pojedynczego punktu kontaktowego dla inwestorów w Angoli; (ii) opublikowanie w internecie wykazu wymogów i warunków dotyczących inwestycji zagranicznych w Angoli oraz (iii) przyznanie bezpłatnego dostępu do wersji internetowej Dziennika Urzędowego Angoli. Na początku kwietnia 2026 r. Komisja zakończyła negocjacje w sprawie SIFA z **Ekwadorem**, która jest pierwszą tego typu umową UE z państwem Ameryki Łacińskiej.

W listopadzie 2025 r. UE podpisała swoje pierwsze **czyste partnerstwo handlowo-inwestycyjne z Republiką Południowej Afryki**. Będzie ono wspierać dwustronny handel i inwestycje w czyste łańcuchy dostaw, tworząc nowe możliwości handlowe i inwestycyjne, a także zwiększy dostęp UE do surowców. Inauguracyjny dialog międzyrządowy odbył się 8 i 9 lipca 2026 r. w oparciu o wcześniej prowadzony dialog między przedsiębiorstwami a rządem¹², podczas którego zebrano stanowiska przedsiębiorców i priorytety biznesowe w zakresie wdrażania czystego partnerstwa handlowo-inwestycyjnego.

II.2 Promowanie umów handlowych UE

W 2025 r. Komisja, w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi i przedsiębiorstwami, nadal zwiększała wysiłki na rzecz **promowania nowych umów**.

- Komisja kontynuowała **modernizację swojej głównej platformy Access2Markets**¹³, która od czasu jej uruchomienia w 2020 r. przyciągnęła ponad 13 mln odwiedzających,

¹⁰ [Umowa o handlu cyfrowym między UE a Singapurem | EUR-Lex.](#)

¹¹ Tekst umowy: [Circabc](#).

¹² [Komunikat prasowy: Republika Południowej Afryki – czyste partnerstwo handlowo-inwestycyjne Unii Europejskiej wchodzi w fazę wdrażania wraz z inauguracyjnym dialogiem między przedsiębiorstwami a rządem | ESDZ.](#)

¹³ <https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/pl/home>.

w tym prawie 3 mln w samym 2025 r. Przeprowadzono ankietę, by zebrać informacje zwrotne od użytkowników, a Komisja rozpoczęła prace nad dodaniem nowych elementów, takich jak nowy układ platformy i filmy instruktażowe. Do tej pory Komisja przeszkoliła 16 000 zainteresowanych stron w zakresie korzystania z platformy, głównie za pośrednictwem seminariów internetowych organizowanych w wielu językach.

- W 2025 r. wyżsi rangą pracownicy Komisji uczestniczyli w **Dniach Dostępu do Rynku** zorganizowanych w ośmiu państwach członkowskich. Wydarzenia te umożliwiły ponad 5 000 przedsiębiorstw (z których wiele to MŚP) z wielu sektorów bezpośrednią współpracę z głównym urzędnikiem ds. egzekwowania przepisów handlowych i innymi wysokimi rangą przedstawicielami Komisji.
- Działania informacyjne w Brukseli i stolicach UE uzupełniono skonsolidowanymi działaniami informacyjnymi **delegatur UE** w krajach partnerskich w celu promowania nowych umów handlowych z zainteresowanymi stronami w terenie. Działania te były skierowane do unijnych przedsiębiorstw i importerów unijnych produktów i usług, którzy potrzebują specjalistycznych wytycznych.
 - Na przykład pierwszy w historii **szczyt biznesowy UE-Nowa Zelandia**, który odbył się 24 października 2025 r. w Auckland, zgromadził 500 przedstawicieli biznesu i polityków z obu stron, aby pomóc w wykorzystaniu nowych możliwości stworzonych przez umowę o wolnym handlu. Delegatura UE w Wellington promowała umowę o wolnym handlu podczas targów rolnych w Hamilton (czerwiec) i Christchurch (listopad).
 - Aby promować umowę przejściową w sprawie handlu między **UE a Chile**, delegatura UE w Santiago przeprowadziła kampanię „Europa está a la vueltaITA” (Europa jest tuż za rogiem) i „Europa está cerquita” (Europa jest blisko), która była obszernie relacjonowana w mediach społecznościowych i chilijskiej sieci radiowej. Miało to na celu przybliżenie umowy przejściowej w sprawie handlu społeczeństwu i pokazanie, dlaczego stanowi ona prawdziwą szansę dla Chile oraz tamtejszych konsumentów i przedsiębiorstw.

II.3 Handel i zrównoważony rozwój w centrum uwagi

Umowy handlowe UE nadal odgrywają **istotną rolę** we **wzmacnianiu handlu i zrównoważonego rozwoju**. Postanowienia promujące międzynarodowe normy pracy i normy środowiskowe były częścią 15 umów zawartych od 2012 r. (począwszy od umowy handlowej między UE a Republiką Korei) i były stosowane w okresie sprawozdawczym.

W 2025 r. kontynuowano prace nad zapewnieniem skutecznej realizacji tych zobowiązań i poczyniono postępy z kilkoma krajami partnerskimi.

- **Japonia, Chile i Angola** podjęły kroki w kierunku ratyfikacji podstawowych konwencji MOP dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy.
- **Japonia**, w następstwie uwag Komitetu Ekspertów MOP ds. Stosowania Konwencji, zaczęła odchodzić od swojego programu szkoleń technicznych dla stażystów na rzecz programu zatrudnienia na rzecz rozwoju umiejętności, uwzględniając uwagi Komitetu Ekspertów MOP ds. Stosowania Konwencji. Ponadto Japonia zaczęła również przechodzić na obowiązkowy system handlu uprawnieniami do emisji (GX ETS) na potrzeby transformacji ekologicznej.
- **Moldawia** poczyniła znaczne postępy w przyjmowaniu krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu w 2025 r. Opublikowała swoje ustalone na poziomie krajowym wkłady w ramach porozumienia paryskiego i wzmocniła swój system monitorowania, sprawozdawczości i weryfikacji emisji gazów cieplarnianych.

Strony omawiają kwestie związane z handlem i zrównoważonym rozwojem na regularnych posiedzeniach **wspólnych komitetów i rad ds. handlu i zrównoważonego rozwoju**. Również w 2025 r. dwustronna współpraca z krajami partnerskimi przyniosła konkretne rezultaty.

- Komitet ds. Handlu między **UE a Nową Zelandią** przyjął poprawkę do rozdziału dotyczącego handlu i zrównoważonego rozwoju, odzwierciedlającą podniesienie poziomu bezpieczeństwa i higieny pracy do statusu „podstawowych zasad i praw w pracy”, zgodnie z decyzjami podjętymi przez MOP.
- W listopadzie 2025 r., po potwierdzeniu przez Radę ds. Handlu i Zrównoważonego Rozwoju **UE-Singapur** wzajemnego zobowiązania do ciągłych i nieustających wysiłków na rzecz ratyfikacji i skutecznego wdrożenia podstawowych konwencji MOP, parlament Singapuru przyjął drugi projekt ustawy o sprawiedliwości w miejscu pracy, który jest kluczowym krokiem w kierunku przyspieszenia ratyfikacji podstawowej konwencji MOP dotyczącej dyskryminacji w zakresie zatrudnienia i pracy (C111). Projekt ustawy określa nowe ramy dla pracowników w zakresie dochodzenia roszczeń z tytułu dyskryminacji w miejscu pracy i wprowadza zabezpieczenia przed niepoważnymi roszczeniami¹⁴.
- Po wejściu w życie **umowy przejściowej w sprawie handlu między UE a Chile** 1 lutego 2025 r. UE i Chile rozpoczęły przegląd postanowień dotyczących handlu i zrównoważonego rozwoju. Przegląd ten jest przewidziany we wspólnym oświadczeniu w sprawie przeglądu dotyczącego handlu i zrównoważonego rozwoju załączonym do umowy przejściowej w sprawie handlu i ma na celu modernizację mechanizmu egzekwowania oraz uwzględnienie porozumienia paryskiego jako „istotnego elementu”.

¹⁴ Pierwszy projekt ustawy przyjęto 8 stycznia 2025 r. Oczekuje się, że przepisy dotyczące sprawiedliwości w miejscu pracy wejdą w życie do końca 2027 r., aby dać pracodawcom wystarczająco dużo czasu na ich skuteczne wdrożenie.

W 2025 r. Komisja kontynuowała ścisłą współpracę ze społeczeństwem obywatelskim, w tym za pośrednictwem **wewnętrznych grup doradczych** skupiających przedsiębiorstwa, związki zawodowe i inne zainteresowane strony. Wewnętrzne grupy doradcze ustanawiane są na mocy 16 unijnych umów handlowych¹⁵ na potrzeby współpracy z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego w krajach partnerskich i doradzania Komisji w kwestiach związanych z wdrażaniem.

- W 2025 r. UE i wewnętrzne grupy doradcze ds. **Ameryki Środkowej** po raz pierwszy osiągnęły konsensus w sprawie wydania wspólnego oświadczenia w celu zaproponowania konkretnej współpracy technicznej w kwestiach pracy i ochrony środowiska. UE i wszystkie cztery **andyjskie** wewnętrzne grupy doradcze wydały pierwszą w historii jednomyślną wspólną deklarację, co stanowi kolejny krok we współpracy międzyregionalnej społeczeństwa obywatelskiego.
- Wewnętrzna grupa doradcza UE ds. **Japonii** zaproponowała pogłębienie wymiany informacji na temat zielonych korytarzy żeglugowych, z naciskiem na zapewnienie, aby zielona i sprawiedliwa transformacja szły ze sobą w parze. **Japońska wewnętrzna grupa doradcza** wykorzystała wspólny dialog ze społeczeństwem obywatelskim, aby przyjąć unijne podejście do transformacji ekologicznej w większym stopniu oparte na regulacjach, sugerując, że Japonia powinna również zwiększyć swoje ambicje.

W 2025 r. Komisja kontynuowała również badanie **skarg dotyczących domniemanych naruszeń w zakresie handlu i zrównoważonego rozwoju** i poczyniła postępy w ich rozpatrywaniu.

- W 2025 r. Komisja **zakończyła wstępną ocenę** dwóch skarg dotyczących **Wietnamu**. Analiza wykazała, że nadal istnieją obawy dotyczące kwestii pracowniczych, w szczególności w odniesieniu do ratyfikacji konwencji MOP nr 87. Wietnam nie wykazał, że przyjęcie zmienionej ustawy o związkach zawodowych i zmian w konstytucji Wietnamu można interpretować jako kroki w kierunku wypełnienia zobowiązania kraju do podejmowania „dalszych i nieustających wysiłków na rzecz ratyfikacji tej konwencji MOP”. Komisja zwróciła się o dodatkowe szczegółowe informacje i wyjaśnienia i nadal porusza tę kwestię na wszystkich szczeblach ze swoimi wietnamskimi odpowiednikami.
- Komisja otrzymała jedną **nową skargę** dotyczącą **Ekwadoru**, w której stwierdzono, że kraj ten nie wypełnił swoich zobowiązań wynikających z umowy handlowej z UE, takich jak uznanie sektorowych związków zawodowych i wolności zrzeszania się. Sprawa dotyczy zarówno kwestii pracowniczych, jak i środowiskowych i jest obecnie rozpatrywana.

¹⁵ Stan na dzień 1 lipca 2026 r.: 16 wewnętrznych grup doradczych (w tym Komitet Konsultacyjny CARIFORUM).

- W 2025 r. Komisja otrzymała pierwszą skargę dotyczącą **ogólnego systemu preferencji taryfowych** (w odniesieniu do **Pakistanu**), która jest obecnie rozpatrywana.

Ponadto, aby zapewnić dalszą zgodność ze zobowiązaniami w zakresie handlu i zrównoważonego rozwoju oraz doprowadzić do rzeczywistych zmian w krajach partnerskich, w 2025 r. UE nadal oferowała swoim partnerom handlowym **pomoc techniczną**.

- UE kontynuowała współpracę z MOP w celu wdrożenia programu „**Handel na rzecz godnej pracy**”¹⁶. Program służy promowaniu dialogu społecznego i wspiera lepsze stosowanie międzynarodowych norm pracy w priorytetowych krajach partnerskich, zwłaszcza w Afryce i Azji.
- W 2025 r. UE nawiązała współpracę z Organizacją Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) i sektorem prywatnym w celu uruchomienia programu **wspierania zrównoważonej produkcji żywności w Kenii**. Ten finansowany przez UE projekt o wartości 10 mln euro jest skierowany do 40 000 drobnych producentów rolnych i wspiera odporną na zmianę klimatu produkcję żywności w pięciu okręgach w zachodniej Kenii.

III. Pomoc MŚP w odnalezieniu się w globalnym handlu

W 2025 r. Komisja ponownie wykorzystała szereg instrumentów, aby pomóc unijnym przedsiębiorstwom w jak najlepszym wykorzystaniu umów handlowych UE, ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych potrzeb mniejszych i średnich przedsiębiorstw (MŚP)¹⁷.

Po pierwsze, odbywa się to za pośrednictwem **specjalnych rozdziałów dotyczących MŚP**¹⁸ w umowach handlowych UE, które to rozdziały zawierają szczegółowe zobowiązania do ułatwienia dostępu do rynku mniejszym przedsiębiorstwom. Punkty kontaktowe po obu stronach regularnie spotykają się, by omawiać kwestie istotne dla MŚP w ramach całej umowy. Na przykład po wejściu w życie umowy handlowej między **UE a Nową Zelandią** punkty kontaktowe ds. MŚP spotkały się dwukrotnie, aby zapewnić zamieszczanie konkretnych treści na stronach internetowych i platformach informacyjnych skierowanych do MŚP.

Po drugie, w 2025 r. Komisja kontynuowała udaną i ugruntowaną współpracę z **Europejską Siecią Przedsiębiorczości**¹⁹ (EEN). Sieć ta oferuje wytyczne i usługi dla MŚP mających ambicje międzynarodowe, w tym dla przedsiębiorstw typu start-up i scale-up. Odbywa się to z pomocą węzłów sieci istniejących na ponad 20 strategicznych rynkach poza UE, takich jak Brazylia, Kanada, Indie, Japonia, Meksyk, Singapur, Zjednoczone Królestwo i Wietnam.

¹⁶ [Handel na rzecz godnej pracy](#).

¹⁷ W 2023 r. prawie 682 000 unijnych MŚP wywoziło towary i eksportowało usługi (najnowsze dostępne dane).

¹⁸ Umowy handlowe UE obowiązujące w 2025 r. zawierające rozdziały dotyczące MŚP: Kanada, Japonia, Zjednoczone Królestwo, Nowa Zelandia i Chile.

¹⁹ <https://een.ec.europa.eu/>.

IV. Usuwanie barier i znajdowanie rozwiązań

W 2025 r. wpływ na sytuację w sektorze handlu na świecie nadal wywierały napięcia geopolityczne, wahania gospodarcze i zmiany w polityce handlowej. Jednym z głównych wyzwań było zarządzanie niestabilnymi stosunkami z **Chinami** i **Stanami Zjednoczonymi**, największymi niepreferencyjnymi partnerami handlowymi UE.

W umowie handlowej między **UE a Stanami Zjednoczonymi** z 27 lipca 2025 r. oraz we wspólnym oświadczeniu UE i Stanów Zjednoczonych z 21 sierpnia 2025 r.²⁰ określono polityczne zobowiązanie obu stron do działania na rzecz przywrócenia stabilności i przewidywalności w stosunkach handlowych i inwestycyjnych między UE a Stanami Zjednoczonymi, z korzyścią dla przedsiębiorstw i obywateli. UE jest nadal przekonana, że wysokie cła są szkodliwe dla gospodarki światowej. Efekt negocjacji stanowi jednak podstawę stałego dialogu i rozwoju stosunków transatlantyckich, w tym poprzez obniżenie taryf celnych i kontynuowanie współpracy w obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania strategicznego. Na przykład w dziedzinie minerałów krytycznych UE i Stany Zjednoczone podpisały 24 kwietnia 2026 r. protokół ustaleń²¹ w sprawie partnerstwa strategicznego w zakresie minerałów krytycznych i uzgodniły plan działania UE i Stanów Zjednoczonych w sprawie minerałów krytycznych²². UE nadal współpracuje ze Stanami Zjednoczonymi, by znaleźć rozwiązania, zwłaszcza w przypadkach, gdy wywóz z UE jest objęty cłami przekraczającymi plafon taryfowy wynoszący 15 %, w tym cłami na stal i aluminium, miedź i jej pochodne, a także samochody ciężarowe i komponenty do samochodów ciężarowych. W tym względzie Stany Zjednoczone usunęły już niektóre produkty z wykazu pochodnych stali i aluminium, ograniczyły traktowanie taryfowe przemysłowych produktów maszynowych, a także uprościły i doprecyzowały sposób stosowania cel. Chociaż jest to krok we właściwym kierunku, UE będzie nadal współpracować ze Stanami Zjednoczonymi w celu zapewnienia, aby cały wywóz wyrobów pochodnych z UE był objęty plafonem taryfowym wynoszącym 15 % i nie podlegał żadnym dalszym wymogom administracyjnym, zgodnie ze wspólnym oświadczeniem UE i Stanów Zjednoczonych.

W przypadku **Chin** poczyniono postępy w zakresie zachowania zdolności europejskich przedsiębiorstw technologicznych do skutecznej obrony ich praw własności intelektualnej (patenty niezbędne do spełnienia normy, takie jak patenty stosowane w łączności ruchomej).

Kraje i bloki handlowe nadal usiłują znaleźć równowagę między ochroną przemysłu krajowego a zapewnieniem systemu wolnego i sprawiedliwego handlu. W związku z tym kluczowym priorytetem pozostaje monitorowanie zobowiązań dotyczących dostępu do rynku podjętych przez partnerów handlowych UE.

²⁰ [Wspólne oświadczenie w sprawie ram Stanów Zjednoczonych i Unii Europejskiej dotyczących umowy o wzajemnym, sprawiedliwym i zrównoważonym handlu – Handel i bezpieczeństwo gospodarcze.](#)

²¹ [Circabc.](#)

²² [Circabc.](#)

IV.1 Aktualne informacje na temat barier w dostępie do rynku

*Nowe bariery zarejestrowane w 2025 r.*²³

W 2025 r. w prowadzonej przez Komisję bazie danych dostępu do rynku **zarejestrowano łącznie 13 nowych barier**. Środki celne przywozowe i podatki stanowiły sześć nowych barier: trzy z nich dotyczyły środków sanitarnych i fitosanitarnych oraz barier technicznych w handlu, a jeden środek dotyczył ograniczeń w zamówieniach publicznych.

Stany Zjednoczone i Kanada zarejestrowały największą liczbę nowych barier w handlu (odpowiednio cztery i dwie). W południowym regionie Morza Śródziemnego²⁴ zarejestrowano trzy nowe bariery handlowe (w porównaniu z ośmioma w 2024 r.). Następnie w regionie Południowej i Południowo-Wschodniej Azji, Australii i Nowej Zelandii zarejestrowano dwie nowe bariery (w porównaniu z sześcioma w 2024 r.). Na Dalekim Wschodzie oraz w Afryce i na Pacyfiku zarejestrowano po jednej barierze.

*Bariery częściowo lub całkowicie usunięte i pozytywne zmiany w 2025 r.*²⁵

Poczyniono postępy w usuwaniu barier w handlu – **w 14 krajach partnerskich całkowicie lub częściowo wyeliminowano 20 barier**. Cel ten osiągnięto dzięki połączeniu działań dyplomatycznych i skutecznego wykorzystania mechanizmów instytucjonalnych w ramach dwustronnych umów handlowych i WTO, jak pokazują poniższe przykłady.

- **Japonia** zniosła zawieszenia przywozu produktów pochodzenia zwierzęcego po potwierdzeniu przez odpowiednie państwa, że przestrzegane są warunki dotyczące zdrowia zwierząt (np. w przypadku szwedzkiej wieprzowiny, przetworzonych polskich produktów z wołowiny oraz belgijskiej wołowiny i produktów z wołowiny).
- W następstwie ustawy o farmacji z 21 listopada 2024 r. **Wietnam** wydał nowy okólnik regulujący rejestrację leków i składników leków. Wszedł on życie 1 lipca 2025 r. obejmuje przyspieszony mechanizm wydawania pozwoleń, który skraca okres oceny z czterech lub pięciu lat do dziewięciu miesięcy w przypadku leków innowacyjnych już dopuszczonych do obrotu przez rygorystyczne organy regulacyjne, takie jak Europejska Agencja Leków.
- W następstwie regularnych kontaktów między UE a **Argentyną** Argentyna trwale obniżyła cła wywozowe na główne towary rolne i ich produkty uboczne. W nowym dekrete przyjętym w grudniu 2025 r. określono niższe stawki należności celnych wywozowych dla łańcuchów dostaw kilku zbóż, w tym soi, pszenicy i jęczmienia.

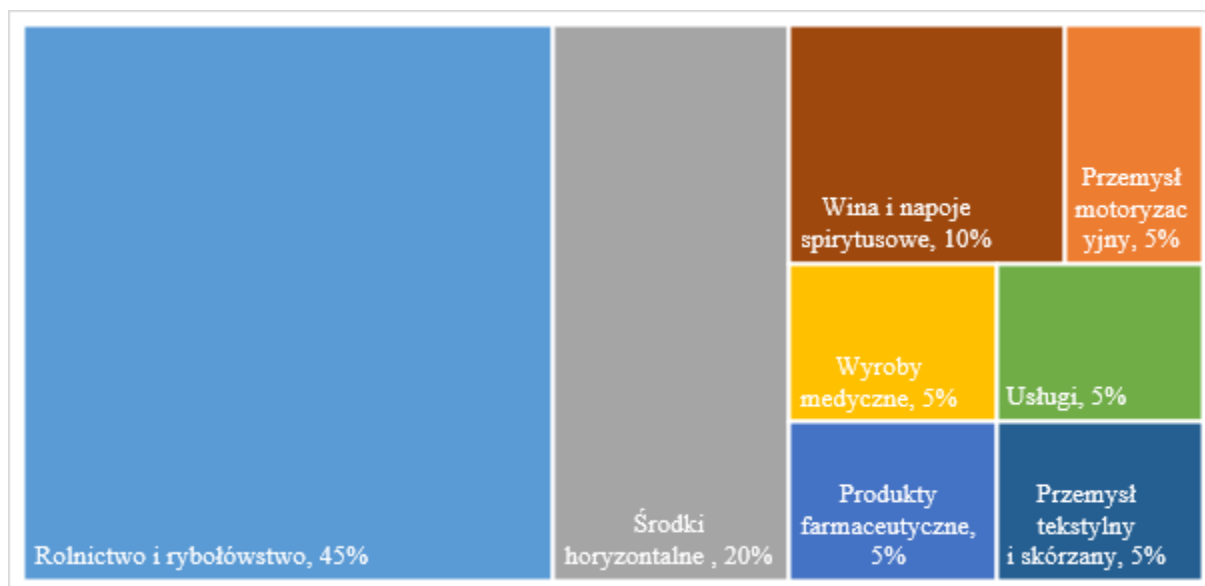
²³ Zob. wykaz na stronie DG ds. Handlu poświęconej wdrażaniu i egzekwowaniu przepisów: [Wdrażanie i egzekwowanie umów handlowych UE – Handel i bezpieczeństwo gospodarcze](#).

²⁴ Sąsiedzi południowi, Bliski Wschód, Turcja, Rosja i Azja Środkowa.

²⁵ Zob. wykaz na stronie DG ds. Handlu poświęconej wdrażaniu i egzekwowaniu przepisów: [Wdrażanie i egzekwowanie umów handlowych UE – Handel i bezpieczeństwo gospodarcze](#).

Jak pokazano na rys. 6, większość usuniętych barier (45 %) dotyczyła **sektora rolnictwa i rybołówstwa**. Ponadto 20 % spraw dotyczyło kwestii międzysektorowych.

Rys. 6: Odsetek usuniętych barier w podziale na sektory (2025 r.)

W okresie sprawozdawczym Komisja poczyniła dodatkowe postępy w usuwaniu barier w ścisłej współpracy z doradcami handlowymi i stowarzyszeniami branżowymi z państw członkowskich. Ma to bezpośredni pozytywny wpływ na europejskie przedsiębiorstwa w odnośnych sektorach, pomagając im w obniżeniu kosztów i poprawie dostępu do rynku dla eksporterów z UE oraz zabezpieczając dostawy ważnych środków produkcji przemysłowej.

Stała współpraca z krajami partnerskimi ponownie przyniosła **pozytywne zmiany** w 2025 r., jak pokazano poniżej.

- **Singapur** uznał unijne środki regionalizacji w odniesieniu do wysoce zjadliwej grypy ptaków, afrykańskiego pomoru świń i pryszczycy, torując drogę do zwiększenia wywozu produktów rolno-spożywczych z UE. Państwo to wprowadziło również środki ułatwiające handel w odniesieniu do „świadectwa urodzenia i hodowli” oraz wydało zatwierdzenia krajowe dla Grecji i Litwy dotyczące kilku rodzajów jaj i produktów mięsnych.
- **Wietnam** zezwolił na przywóz 14 produktów pochodzenia zwierzęcego i dwóch produktów roślinnych z UE, natomiast w przypadku czterech kolejnych produktów osiągnięto końcowy etap procesu zatwierdzania, co zmniejszyło zaległości w zakresie zezwoleń na dostęp do rynku. Oprócz postępów w poszczególnych sprawach władze wietnamskie zgodziły się na przeprowadzenie połączonych audytów obejmujących kilka państw członkowskich i produktów, co pomaga zaoszczędzić czas i zasoby.

- Po wizycie wysokiego szczebla Komisji w **Brazylii** w październiku 2025 r. kraj ten zatwierdził szereg produktów roślinnych i wstępnie umieścił w wykazie 48 produktów pochodzenia zwierzęcego z 18 państw członkowskich.

Odnotowano również pozytywne zmiany w zakresie **środków stosowanych na terenie państwa**, takich jak bariery techniczne w handlu i przeszkody regulacyjne, co ułatwiło europejskim przedsiębiorstwom dostęp do rynku w różnych sektorach.

- Dzięki intensywnym dwustronnym rozmowom z UE **Kolumbia** podjęła decyzję o uznaniu unijnych świadectw swobodnej sprzedaży na potrzeby procedury wykazania zgodności produktu z kolumbijskimi przepisami technicznymi. W związku z tym unijni producenci wina, którzy chcą wywozić swoje produkty do Kolumbii, nie będą już musieli poddawać ich dodatkowym badaniom. Wywóz wina z UE do Kolumbii w 2025 r. wyniósł około 33 mln EUR, czyli około czterokrotnie więcej niż w 2013 r., kiedy umowa zaczęła obowiązywać.
- Dzięki działaniom UE na szczeblu dwustronnym i wielostronnym **Indie zniosły nakazy kontroli jakości** 115 unijnych produktów wywożonych do Indii. Wywóz z UE był wcześniej utrudniony, a czasem wstrzymywany²⁶ przez przepisy techniczne odnoszące się do norm specyficznych dla Indii (pomimo istnienia norm międzynarodowych) oraz bardziej rygorystyczne procedury oceny zgodności, niż było to konieczne, takie jak obowiązkowe badania przeprowadzane przez indyjskie laboratoria.

W 2025 r. Komisja nadal zajmowała się ograniczeniami nałożonymi przez niektórych partnerów handlowych, w szczególności na **wywóz surowców**, począwszy od zakazów wywozu po wymogi i kontyngenty dotyczące pozwoleń na wywóz. Komisja zajmuje się tymi ograniczeniami bezpośrednio na szczeblu dwustronnym, na specjalnych spotkaniach międzyrządowych i za pośrednictwem odpowiednich kanałów WTO.

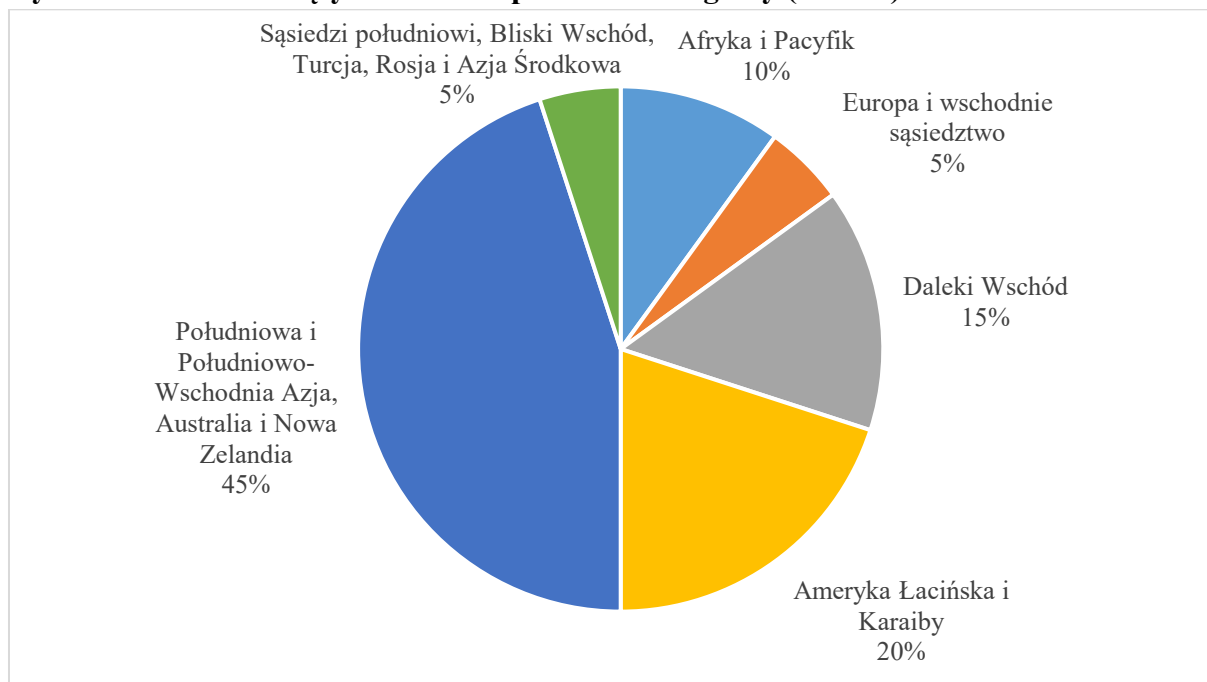
- Na przykład niedawne kontakty między Komisją a rządem **Demokratycznej Republiki Konga (DRK)** pomogły uniknąć wprowadzonego w lutym 2025 r. zakazu wywozu wszystkich pochodnych kobaltu. Zakaz miałby negatywne skutki dla niektórych rafinerii w UE zależnych od tych surowców. W październiku 2025 r. DRK zastąpiła zakaz systemem kontyngentów ograniczającym wywóz w latach 2026 i 2027 (wraz z rezerwą strategiczną) w celu ustabilizowania cen i zwiększenia wartości krajowej. Komisja nadal monitoruje sytuację, aby zagwarantować, że interesy UE nie zostaną naruszone.

Jak pokazano na rys. 7, **większość barier całkowicie lub częściowo usuniętych (9 z 20) dotyczyła państw w regionie obejmującym Południową i Południowo-Wschodnią Azję,**

²⁶ Na przykład wywóz wiskozowych włókien odcinkowych z UE do Indii sięgał średnio 1,4 mln EUR przed 2023 r., kiedy to wprowadzono nakazy kontroli jakości. Po wprowadzeniu tych nakazów wywóz z UE został zasadniczo wstrzymany.

Australię i Nową Zelandię. Następnie państwa w regionie Ameryki Łacińskiej i Karaibów usunęły cztery bariery w 2025 r.

Rys. 7: Odsetek usuniętych barier w podziale na regiony (2025 r.)

IV.2 Aktualne informacje na temat pojedynczego punktu kontaktowego ds. skarg

Pojedynczy punkt kontaktowy Komisji²⁷ jest scentralizowaną platformą umożliwiającą przedsiębiorstwom, stowarzyszeniom branżowym i innym zainteresowanym stronom w UE łatwiejsze zgłaszanie barier w handlu. Skargi można składać za pomocą specjalnych formularzy internetowych na platformie Access2Markets.

Zainteresowane strony z UE muszą wypełnić te formularze, aby dostarczyć Komisji wystarczających informacji do przeprowadzenia wstępnej oceny i określenia właściwego sposobu działania. W razie potrzeby Komisja może również wnieść skargę z własnej inicjatywy (z urzędu).

Przykład praktyczny: malezyjskie przepisy dotyczące żywności

Skarga: 23 listopada 2023 r. do pojedynczego punktu kontaktowego wpłynęła skarga dotycząca zmiany wprowadzonej przez **Malezję** do jej rozporządzenia w sprawie żywności. Zmianą tą wprowadzono minimalną/maksymalną zawartość alkoholu (objętościowo) w niektórych winach i napojach spirytusowych, co w praktyce oznaczało zakaz przywozu niektórych win i napojów spirytusowych z UE do tego kraju.

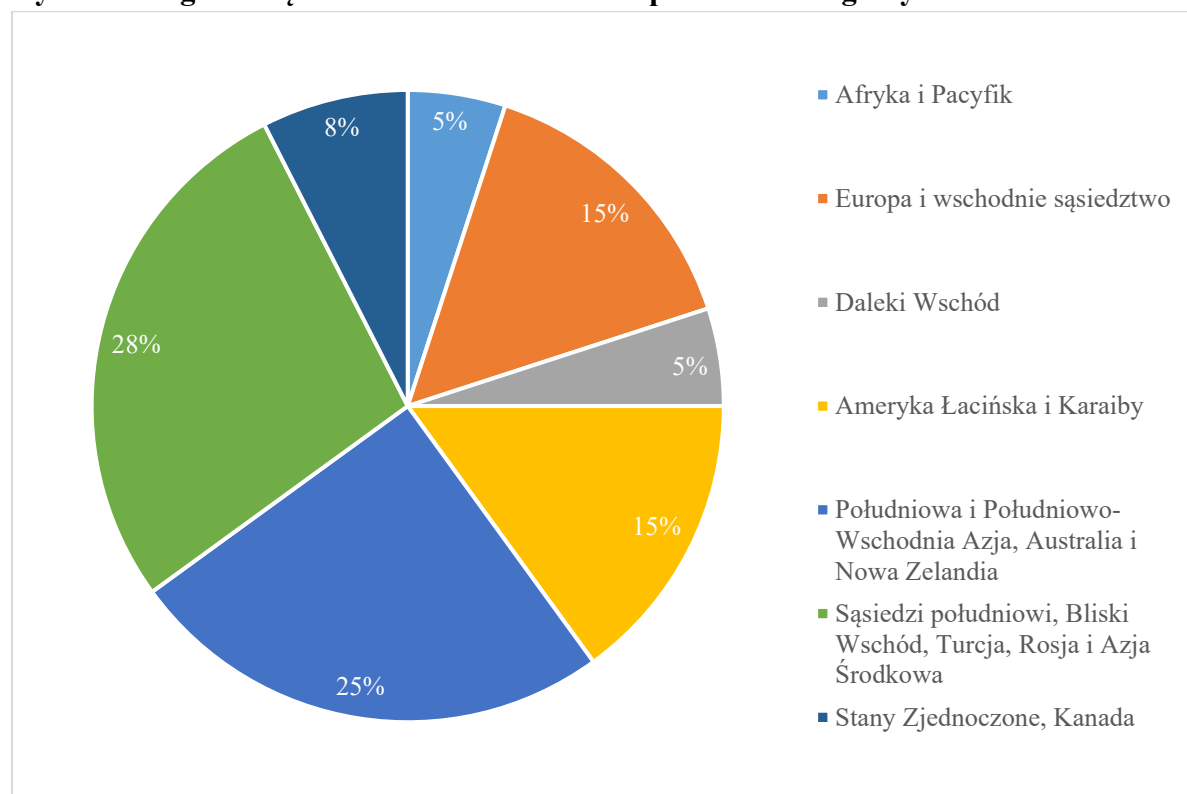
²⁷ <https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/content/single-entry-point-0>.

Podjęte działania: w wyniku stałej współpracy UE z Malezją, zarówno dwustronnej, jak i w ramach Komitetu WTO ds. Barier Technicznych w Handlu, Malezja zgodziła się dostosować swoje przepisy rozporządzenia w sprawie żywności dotyczące zawartości alkoholu w likierach i winie, a także aktualizacje dotyczące środków konserwujących, barwników i innych aspektów technicznych. W październiku 2025 r. Malezja oficjalnie opublikowała w swoim dzienniku urzędowym zmiany uwzględniające obawy UE związane z niektórymi normami dotyczącymi napojów alkoholowych (rumu, ginu z tarniny i likierów). Inne zmiany nie zostały jeszcze wprowadzone, a współpraca dwustronna jest kontynuowana.

Skutek: unijni eksporterzy mogą skorzystać z tych zaktualizowanych przepisów, co stanowi konkretne osiągnięcie w zakresie poprawy dostępu do rynku.

Jak pokazano na rys. 8, w 2025 r. do pojedynczego punktu kontaktowego wpłynęło 40 skarg zewnętrznych dotyczących barier w handlu w 21 krajach partnerskich. Największa liczba (28 %) dotyczyła południowych sąsiadów, Bliskiego Wschodu, Turcji, Rosji i Azji Środkowej, a w dalszej kolejności Południowej i Południowo-Wschodniej Azji, Australii i Nowej Zelandii (27 %).

Rys. 8: Skargi zewnętrzne złożone w 2025 r. w podziale na regiony

Od czasu uruchomienia w 2020 r. pojedynczy punkt kontaktowy otrzymuje średnio 40 skarg zewnętrznych rocznie. W 2025 r. większość skarg zewnętrznych dotyczyła środków i usług horyzontalnych (po 6 skarg) oraz sektora rolnictwa i rybołówstwa (5). Większość skarżących stanowiły indywidualne przedsiębiorstwa unijne (18) i stowarzyszenia branżowe (15), a w dalszej kolejności inne zainteresowane strony (4) i państwa członkowskie UE (3). Komisja wszczęła jedną skargę z urzędu.

V. Dwustronne i wielostronne rozstrzyganie sporów

Chociaż usuwanie większości barier nadal odbywa się w drodze dwustronnej współpracy z partnerem handlowym za pośrednictwem dwustronnych komitetów ds. handlu lub komitetów w ramach WTO, w niektórych przypadkach nadal konieczne jest przejście do formalnych postępowań w sprawie rozstrzygania sporów w ramach umowy dwustronnej albo WTO.

Rozstrzyganie sporów nadal stanowi ważne narzędzie w kontekście działań UE na rzecz egzekwowania prawa. Rozwiązanie to stanowi ugruntowane, oparte na zasadach podejście do rozstrzygania sporów, które zapewnia przedsiębiorcom, podmiotom gospodarczym i rządowi pewność i przewidywalność prawa.

W 2020 r., aby zaradzić paraliżowi Organu Apelacyjnego WTO, UE i inni członkowie WTO przyjęli **porozumienie w sprawie tymczasowego arbitrażu odwoławczego**. Tymczasowy arbitraż odwoławczy gwarantuje, że zasady WTO mogą być egzekwowane w drodze orzekania w ramach WTO i nie mogą być przedmiotem „odwołań trafiających w próżnię”. Po kilku przystąpieniach do tego porozumienia w 2025 r. i na początku 2026 r. w okresie poprzedzającym 14. konferencję ministerialną WTO tymczasowy arbitraż odwoławczy²⁸ obejmuje obecnie 61 ze 166 członków WTO (licząc państwa członkowskie UE), odpowiadających za 60 % światowego handlu.

W styczniu 2025 r. UE wszczęła **spór w ramach WTO przeciwko Chinom** dotyczący ogólnoświatowych warunków licencjonowania patentów niezbędnych do spełnienia normy (DS632). Postępowanie przed zespołem orzekającym jest obecnie w toku.

W lipcu 2025 r. UE wszczęła postępowanie arbitrażowe na podstawie układu o stowarzyszeniu między **UE a Algierią** w odniesieniu do algierskich ograniczeń w handlu i inwestycjach.

Poniższe spory zakończyły się w 2025 r., co doprowadziło do **usunięcia barier handlowych** w krajach partnerskich.

- W lipcu 2025 r. w sprawie DS611 (Chiny – egzekwowanie praw własności międzynarodowej) arbiter odwoławczy WTO stwierdził, że niepisana chińska polityka zakazu wnoszenia pozwów narusza Porozumienie w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej (TRIPS). **Chiny ogłosiły następnie, że wycofały tę politykę**. Biorąc pod uwagę niepisany charakter chińskiej polityki zakazu wnoszenia pozwów, Komisja Europejska będzie nadal ściśle monitorować sytuację. Orzeczenie arbitrażowe zwiększa ochronę europejskich praw własności intelektualnej na szczeblu międzynarodowym poprzez zapewnienie, aby kluczowi partnerzy handlowi, tacy jak Chiny, wywiązywali się z zobowiązań podjętych w ramach porozumienia TRIPS. Gwarantuje ono ochronę praw europejskich innowatorów w zakresie kluczowych technologii, takich jak sieć 5G i bezprzewodowa, które są głównymi atutami gospodarki UE.

²⁸ Wykaz członków można znaleźć pod adresem: [Porozumienie w sprawie tymczasowego arbitrażu odwoławczego](#).

- W październiku 2025 r. w sprawie DS591 (Kolumbia – cła antydumpingowe na mrożone frytki z Belgii, Niemiec i Niderlandów) UE wygrała postępowania w sprawie przestrzegania przepisów w tym sporze. W rezultacie w marcu 2026 r. **Kolumbia uchyliła cła niezgodne z zasadami WTO.**

W listopadzie 2025 r. **UE zakończyła spór DS610** (Chiny – środki dotyczące handlu towarami), biorąc pod uwagę osiągnięcie kluczowych celów sporu i **wznowienie odnośnego handlu.**

W grudniu 2025 r. **UE – po arbitrażu w sprawie poziomu środków zaradczych – otrzymała od WTO upoważnienie do wprowadzenia środków zaradczych** w sporze DS577 (Stany Zjednoczone – dojrzałe oliwki) dotyczącym amerykańskich środków wprowadzonych wobec dojrzałych oliwek z Hiszpanii.